

Rozwój mowy

Rozwój procesów emocjonalnych

1. Rozwój mowy

Podstawowym poznawczym warunkiem rozwoju zdolności komunikacyjnych jest poczucie własnej odrębności.

18 m-c życia → początek mowy, ponieważ: dziecko rozumie słowa, korzystając z reprezentacji poznawczych

Rozwój języka:

- rozwój słownika (ilościowe i jakościowe bogacenie się oraz zmiana znaczenia słów)
- rozwój gramatyki (gramatyzacja mowy)

→ W 3 roku życia następuje eksplozja nazywania

→ wśród zmian jakościowych wyróżnia się zmiany w zakresie:

I) typu słów (części mowy): 1. rzeczowniki, 2. czasowniki, 3. przymiotniki i przysłówki, 4. przyimki i spójniki

II) treści słów: jest ona coraz bardziej odległa od codziennego doświadczenia dziecka: wzrasta rola wyobrażeń, wzrasta obiektywizacja poznania; dziecko coraz więcej abstrahuje: używa nazw ogólnych (np. sprawiedliwość), rozumie relacje logiczne (np. "z powodu...", "przez siebie...", "więc...")

→ Zmiany znaczeń słów zachodzą w kierunku od realizmu nominalnego do świadomości umowności języka oraz w kierunku obiektywizacji znaczeń

2. Rozwój emocjonalny

Procesy emocjonalne – procesy psychiczne, które poznaniu i czynnościom podmiotu nadają jakość oraz określają znaczenie, jakie mają dla niego będące źródłem emocji przedmioty, zjawiska, inni ludzie, a także własna osoba, czyli wartościują stymulację

Komponenty emocji:

- intensywność → natężenie pobudzenia organizmu
- znak → dodatni lub ujemny
- treść → rodzaje emocji (np. gniew, radość itp.)

UCZUCIA - względnie stałe emocjonalne ustosunkowania wobec pewnych przedmiotów, osób czy sytuacji

Czynniki wywołujące emocje:

1. pierwotne bodźce emocjonalne

- związane z zaspokajaniem potrzeb fizjologicznych
- doznania zmysłowe – wzrok, słuch, aktywność ruchowa

2. wtórne bodźce emocjonalne

- nabywane zgodnie z mechanizmem warunkowania (np. Radość na widok butelki z mlekiem, lęk przed białym fartuchem)
- słowa – stopniowo nabierają mocy wzbudzania emocji

3. poznawcze źródła emocji

- zgodność schematów z rzeczywistością

Proces różnicowania się emocji:

- Pierwsze reakcje mają charakter niespecyficzny – ogólne pobudzenie (brak rozróżnienia nawet znaku emocji (1 m-c)
- potem następuje różnicowanie się emocji, ale brak różnicowania bodźca
- w kolejnym etapie rozwoju emocja jest generalizowana na cały bodziec
- następuje idealizowanie bliskich i czarne widzenie obcych
- pojawiają się kolejne emocje: 2 mc – złość i smutek; 4 m-c – zdziwienie i radość
- różnicuje się intensywność emocji

Inteligencja emocjonalna - zbiór doskonalących się w toku rozwoju zdolności, do których należą przede wszystkim:

- zdolność do trafnego spostrzegania emocji,
- zdolność do adekwatnego wyrażania własnych emocji i związanych z nimi potrzeb,
- zdolność do rozumienia emocji,
- zdolność do regulowania emocji.